

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את שמחתך פרק כ' שמחה בהתרת הספקות

תורה שהיא לא במדרגה של ראייה, שהיא במדרגה של חוש, שהיא במדרגה שהתפיסה שלה היא הוויה גמורה, לא נאמר עליה: והיו הדברים שמחים כנתינתם מסיני כלשון חז"ל (ירושלמי חגיגה ב, א). במעמד הר סיני מדוע הגיעה המדרגה של השמחה כדברי חז"ל (מכילתא החודש ט, רש"י שמות כ, טו), שהיו רואים את הנראה ורואים את הנשמע. הם היו רואים את הקולות, החיבור שלהם לדבר היה חושי, לא רק בהגדרה של שמי-עה, אלא בהגדרה של רואים את הקולות. רואים את הקולות כלומר, בבחינת ליבי ראה הרבה חוכמה. שהראייה היא ראייה חושית, היא תפיסה ממשית בדבר. זה תורה שנאמר עליה, והיו הדברים שמחים כנתינתם מסיני. מתי הדברים שמחים כנתינתם מסיני, כאשר הדבר עומד לנגד עיני האדם כדבר חושי, והוא רואה אותו בחוש, יש לו חיות בדבר, יש לו חיבור לדבר, ואז יש לו שמחה.

זהו החיבור לתורה הקדושה שנעשה מכוח הנעשה ונשמע, כלומר זה חיבור מכח שמחה. ועל זה נאמר (דברים ד, י) זכור יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך בחורב, (שמות יט, א) ביום הזה באו מדבר סיני, כמו שרש"י מביא מחז"ל, מה זה ביום הזה, שיהיו הדברים בכל יום בעיניך, כאילו הם חדשים, שכאשר הם חדשים יש בהם נקודה של שמחה. הרי שמ-תנאי הלימוד תורה לדורות, מוכרח שיהיה בהם אבחנה של ויהיו בעיניך כחדשים. כי אם אין לאדם את אותה הרגשה של חידוש, אין לו את ההרגשה של השמחה, וכשאין לו זאת הוא לא יכול ללמוד תורה. כי בכדי לזכות שהאדם יוכל ללמוד תורה, מוכרח להיות שיהיה לו שמחה, ואם אין לו את אותה שמחה ממילא הוא לא יכול לזכות לקנין התורה. זה לא מעלה, או תוספת, או פרט

שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד תל אביב תשס"ח

אם אדם לא בנה את רמ"ח אבריו בקריאת שמע, אז חסר לו בדמות של מטה. אם חסר לו בדמות של מטה הוא לא מעין דמות של מעלה. אם הוא לא מעין דמות של מעלה איך הוא יעמוד לתפילת העמידה לפני בוראו, הוא לא יכול לעמוד לפני בוראו כי הוא לא דומה לבוראו. קריאת שמע באה להכין את האדם שהוא יהיה דומה לבוראו. איך היא מכינה את האדם שהוא יהיה דומה לבוראו, "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", זו מציאות האחדות של בורא העולם "ה' אחד", אם אנחנו לא נגלה את אותה אחדות בתוכנו הרי שאנחנו לא בבחינה של דמות של מטה כעין דמות של מעלה, אז אי אפשר לעמוד בתפילת העמידה לפני בוראו.

קריאת שמע מעמידה את האדם שהוא ישלשל את אור האחדות מה' אחד משער הנ' לברוך שם כבוד מלכותו, ולאחר מכן לרמ"ח אברי האדם. אם הוא משלשל את זה לרמ"ח אברי האדם אז האדם הופך להיות כלי לאחדותו יתברך שמו. כאשר הוא נעשה מעין דמות של מעלה שאחדות הבורא מתגלה בו, אז הוא ניגש לתפילת העמי-דה הוא כלי אחד שדומה לצלם ודמות של מעלה ואז הוא יכול לעמוד מול בוראו. זה הסוד של קריאת שמע שהיא בונה את האחדות הפנימית שבתוך האדם.

כמה וכמה פעמים מצאנו בדברי חז"ל הקדושים שמי שיש לו צרה שיקרא קריאת שמע. הזכרנו שיעור שעבר שמי שמפחד דאע"ג דהיאו לא חזי מזליה חזי מאי תקנתיה יקרא קריאת שמע. יש עוד גמרא במסכת ברכות "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע", ואם הוא לא הצליח שיקרא קריאת שמע. עוד כמה מקומות שאנחנו מוצאים בחז"ל הקדושים שבכוח קריאת שמע האדם יכול לבטל את הרע. באופן כללי מי שנמצא במצב סכנה אומרים חז"ל הגמרא במסכת שבועות יאמר שיר של פגעים "יושב בסתר עליון" מה שנהגו להגיד כשמלווים את המת, ולחילופין אפשרות נוספת זה לקרוא קריאת שמע.

מדוע קריאת שמע מצילה את האדם מיצר הרע או מרע. קריאת שמע כמו שאמרנו היא מתחילה מאחדותו ית"ש אבל היא באה לגלות את האחדות בתוך האדם עצמו. היא לא רק מגלה אחדות של הבורא עולם, היא מגלה אחדות של בורא העולם ביחס לכך שאנחנו נגלה את האחדות בתוכנו. כמו שאמרנו הרי בקריאת שמע עצמה יש רק מאתיים ארבעים וחמש תיבות, איך משלימים את זה לרמ"ח תיבות, אפשרות ראשונה שאנחנו מוסיפים "ה' אלוקיכם אמת". מה כוונת הדברים, מה זה 'אמת'. אמת כמו שידוע היא ראש תוך וסוף, אות ראשונה אות אמצעית ואת אחרונה, א' מ' ת'. ה' מצד עצמו יש לו אבחנה של ראש תוך וסוף? אין לו סוף. מה כוונת הדבר "ה' אלוקיכם אמת", אמת זה חותמו של הבורא, איפה שיש תחום אותיות 'חותם' שם נגלה הראש תוך וסוף שהוא אמת. הבניין של רמ"ח אברי האדם באברי האדם יש בחינת ראש תוך וסוף, לא בבורא ית"ש, אין לו סוף. הבניין של רמ"ח אברי האדם מושלם ע"י שהאדם אומר "ה' אלוקיכם אמת", ובעיקר הרי היחיד לא אומר את זה, מי שאומר את זה השליח ציבור שהוא מוציא את כולם. כלומר הוא מצרף את כולם יחד איתו. זו בבחינה של "ה' אלוקיכם" הוא לא רק ה', הוא ה' אלוקיכם שהוא מתגלה

דבר, מתי הדבר יותר מאומת אצלו כשהוא שמע או כשהוא ראה? כשהוא ראה. אם אומרים לי שפלוני עשה מעשה פלוני ולא ראיתי, אני רק שומע. כשאני בעיני רואה את הדברים הרי שראיתי והדבר התאמת אצלי.

אם כן השמיעה היא אימות פחותה מה-ראיה. היום שאין לנו גילוי של ה' אחד כפשוטו אלא אנחנו מנסים להאיר את אותה הארה, הכלי קיבול שלנו לאותה הארה הוא רק בבחינת שמיעה. לעתיד לבוא כאשר יהיה גלוי האור של ה' אחד בבירור אז זה לא יהיה בבחינה של "שמע ישראל" אלא בבחינה של 'רואים את הקו' לות', יהיה אפשר לראות תכלותו יתברך כביכול. עכשיו אנחנו מנסים להמשיך את אותה אחדות למקום הנפרדים. במקום הנפרדים עצמם אין לנו גילוי של ראייה של אחדות. "יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד", האם בעין הגשמית באמת עכשיו הם נראים אחד? לא. יש לי שמיעה פנימית שאני צריך לש-מוע שבשורש הם היו אחד.

מלמדים אותי "שמע" זה הסכת והבן, לא שמיע לי לא סבירא לי, כלומר זוהי תפיסה של הבנה שאני מבין שבשורש הם היו אחד, אני צריך להחזיר אותה לאותה אחדות. אבל בעין הגשמית היא לא כמו שהיא הייתה בשעת היצירה שהיא הייתה זנב של אדם הראשון בכל מקום שהוא הלך הלכה עמו, זה רק בבחינת שמע ולא בבחינת ראייה. אם נגיד במקום שמע יש-ראל 'ראה', הרי שאנחנו לא יכולים להוביל את אותו אור לאותו מקום נפרד שבו אנחנו נמצאים. אנחנו הרי רוצים להאיר את אותה אחדות לתפיסה הנפרדת שבתוכה אנחנו נמצאים, והתפיסה הנפרדת שבתוכה אנחנו נמצאים אנחנו נמצאים במדרגה של 'שמע' לא במדרגה של 'ראה'. הראיה שיש היא ליחידים וגם היא לא משולמת. מה שיש לנו זה בבחינה של הבנה, שמיעה של הבנה, זה מה שיש לנו. לאותו מקום אנחנו רוצים להאיר את אור האחדות.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מהשיעור טעמי המצוות
009 שמע ישראל תשע"ב לייקווד (פורסם לראשונה)

אם כן, אחדותו יתברך כאשר היא לא נגלית בנבראים אז יש לאדם ממה לפחד, כאשר בתוך האדם הוא לא אחד הוא יוצר מקום לעוד מישהו שישלוט בו. אם אני אחד אף אחד לא יכול להיכנס למקום הזה. אבל אם אני שניים אז נתתי מקום לעוד מישהו, ואם נתתי מקום לעוד מישהו חס ושלוש יכול להיות מקום לרע. כל זמן שאני אחד אין שליטה לאף אחד, אבל אם חס ושלוש האני של האדם הוא לא בבחינה שנגלה שמה האחדות, אם הוא נתן מקום לפירוד מקום לעוד זרים לשלוט ואז כוחות הרע יכולים לבוא ולשלוט.

מה שאין כן כאשר האדם האחדות של הבורא עולם מאירה בתוכו, מאיר בו האור של האחד, אם האור של האחד מאיר בתוכו אין שמה מקום לרע. כשחז"ל הקדושים מלמדים אותנו שאדם שיש לו איזשהו רע, מאי תקנתיה שיקרא קריאת שמע, מה עומק העצה, כאשר הוא יתחבר לאחדות הבורא בה' אחד והוא ישלשל את זה ל"ברוך שם כבוד מלכותו" ולאחר מכן הוא יביא את אותה אחדות ויאיר אותה ברמ"ח אברי האדם והוא ישלים את קו-מתו. אם הוא ישלים את קומתו אין מקום לרע לשלוט עליו.

קריאת שמע תכליתה לגלות את האחדות לא רק של הבורא, אלא לגלות כיצד אור האחדות הזו מאירה בתוך הנבראים עצמם.

שאלת אז נתייחס. מדוע הפסוק אומר "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", מדוע 'שמע' ולא כדוגמת "ראה אנכי נותן לפ-ניך היום ברכה וקללה", מדוע זה בבחינת שמיעה.

תשובה: כמו שהזכרנו בראשית הדברים "שמע ישראל ה' אלוקינו שעכשיו הוא אלוקינו ולעתיד לבוא יהיה ה' אחד. כשהוא יהיה ה' אחד אז זה לא יהיה בבחינה של שמיעה, אז נאמר "כי עין בעין יראו בשוב ה' את שיבת ציון", כמו שידוע שהש"ס שם נאמר בלשון "תא שמע" בוא ותשמע, משא"כ בזוהר נאמר בלשון "תא חזי" - בוא ותראה. ישנה אבחנה של בוא ותשמע וישנה אבחנה של בוא ותראה. כאשר האדם שומע דבר והאדם רואה

אליכם והוא מתגלה אליכם בכל בבחינת אמת ראש תוך וסוף.

קריאת שמע כמו שאמרנו היא לגלות את האחדות מהשורש העליון עד המקום התחתון ביותר לאחד את הכל, לבנות את כל קומת האדם ברמ"ח אבריו. לכן האחדות היא ע"י "ה' אלוקיכם אמת" שה' הוא אלוקינו והוא מגלה את אמיתותו את אחדותו בראש תוך וסוף והוא מאחד את כל הנפרדים. אם לא, כיצד משלים האדם את המניין של רמ"ח אברי האדם, ע"י שהוא אומר "ק-ל מלך נאמן".

"ק-ל מלך נאמן" כבר הארכנו על האבחנה של 'אמן' שזה ראשי תיבות או "ק-ל מלך נאמן" או 'אתה מלך נאמן', שתי האפשרויות שמובאים בגמרא ובדברי חז"ל מהו הראשי תיבות 'אמן'. 'אמן' - כאשר האדם אומר אמן, כמו שהסברנו הוא מאמת את הדברים שהתגלו בעולם. "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", השי"ת אחד, אבל התכלית היא שזה יתגלה אחדותו בתוכנו. 'אמן' ק-ל מלך נאמן ויתר על כן יהא שמיה רבה מבורך לעלם ולעלמי עלמיה, לגלות את אותה אחדות בתוך הנבראים כולם. על ידי כך אנחנו מצרפים את אותם תיבות למניין רמ"ח כלומר לבנות את קומת האדם שה' אחד מתגלה בכל רמ"ח אברי האדם.

"אתם קרויים אדם", אומרת הגמרא, "ואין אומות העולם קרויים אדם". עכשיו אנחנו נקראים אדם ולא אומות העולם, כי זה רק בבחינת ה' אלוקינו, כי אחדותו מתגלה רק בנו. אבל לעתיד לבוא שביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד שאחדותו תתגלה בכולם, אז כולם ייקראו אדם, כולם יקבלו צורת אדם כלומר שהאחדות של הבורא תתגלה בהם, זה צורת אדם.

מתי יש לאדם צער ופחד, כל זמן שצלם האדם נמצא עליו והוא לא חטא, כמו שידוע בדברי רבנו האר"י ז"ל, כל חיות רעות וכל מרעין בישיין פוחדים ממנו, "סר צילם מעליהם", ברגע שסר הצלם כלומר סר מהם צורת אדם אז יש ממה לפחד. מדוע, כאשר יש לאדם צורת אדם הוא בבחינת בצלמנו כדמותנו דמות של מטה כעין דמות של מעלה, אם כן האחדות של הבורא יתברך מאירה בתחתונים, וזה אחד, אין שמה התנגדות "יפרדו כל פועלי און".

בעסק התורה, אלא שאין את אותה אפשרות שאדם באמת יעסוק בתורה. אבל בכדי להגיע לאותה שמחה, צריך צורת חיים כדלהלן.

שמחת החיים

פעמים רבות מה שהאדם לא רואה סימן ברכה בלימודו, הוא מחמת שלימודו הוא לא בצורה הנכונה של הלימוד, הוא חיבור של מוח, ולא חיבור של לב. הוא חיבור של ידיעה, ולא חיבור של חיים. חיבור של ידיעה, האדם יכול לפרוש ממנו. חיבור של חיים, האדם לא יכול לפרוש ממנו. וקל וחומר שאם אין חיבור כלל, שבוודאי הוא יכול לפרוש.

מצד דרכי הגופניות של האדם, יש דבר שנקרא שיתוק מוחין. האדם נשאר חי, אבל אם האדם יש לו שיתוק בלב, אז הוא מת, כי מצד החומר של האדם, הלב הבשרי של האדם, הוא הבשר ודם שבו. כן הוא הדבר מצד החיות שבלב, האדם יכול להתהלך כאן עלי אדמות, עם שתי רגליים שהולכים, ועם שתי ידיים שפועלים, אבל בלי לב, ואז חיו אינם חיים. חיים זה כאשר הדם חי עם הלב שלו, יש לו חכמה בלב, יש לו אהבה בלב, יש לו שמחה בלב, ואז יש לו חיים. חיים בלי לב זה וות. חיבור של מוח ולב, ליבי ראה הרבה חכמה, שחכמת המוח נמצאת בלב, זה חיים.

נבאר מעט את האופן של צורת החיים המצויה הטעונה תיקון גדול, אפשר ללמד בן אדם תורה, לוקחים ילד מלמדים אותו תורה, ורוצים לפתח לו את המוח, על כן מורידים את הלב, ומנסים להעביר את הידיעות רק דרך המוח, כלומר צורת החיים היא בעצם לנסות להגדיל כל הזמן את המוח, כמעט לא לתת ללב משמעות, ואדרבה לפעמים להעלות את המוח על חשבון הלב. והתולדה של זה, היא הסתירה שנהיית באדם, במרחק שבין המוח ללב שלו, שאדם גודל והמוח שלו נהיה גדול, יכול להיות שהוא יכול לומר הרבה דברי תורה נפלאים, תלוי ברמת הכשרון שלו. אבל הלב שלו נשאר רחוק מאוד, ולא רק שהוא נשאר רחוק מאוד, לפעמים הוא התרחק עוד יותר מהיכן שהוא יצא. ואז הוא פתאום מתחיל להרגיש שמשוה לא מסתדר בתוכו, הוא רוצה משהו אחד, המוח שלו עסוק במשהו אחר. אומרים לו שהדבר הכי חשוב בחיים זה תורה וקיום מצוות, אך הלב שלו רוצה גשמיית כי על זה הוא גדל. מה התוצאה של כל זה, סתירה שכמעט אין

מי שיודע איך להתמודד איתה. אבל זה מה שיגדלנו בידיים.

אך האמת היא שצורת החיים צריכה להיות באופן שדרך הלימוד תהיה לא להרחיק את הלב, אלא להגדיל אותו, לאט לאט עם הרבה סבלנות, כמו שמלמדים ילדים שנה שלימה קצת, עוד פסוק ועוד פסוק, כמה פרשיות מלמדים אותם במשך שנה, אחרי זה משניות לאט לאט. אחרי זה גמרא לאט לאט. אחרי זה ראשונים לאט לאט. אחרונים לאט לאט. לוקח כעשר שנים עד שמגדלים להם את המוח. אם אין את אותה מערכת שבה מגדלים את לב האדם, החיים הם לא חיים. מדברים על הרגשות פשוטות, שאדם ניגש לתפילה שיהיה לו קצת חיות. שיגיע שבת קודש שיהיה לו חיות. שיגיע יום טוב שירגיש חיות. ולא שזה תאריך בלוח. שזה יהיה חי אצלו. כמו שהוא אוכל אוכל גשמי, הדבר מורגש בחוש אצלו. אז התורה היא תורת חיים, היא צריכה להיות מורגשת. השבת זה שבת קודש, זה יומא דנשמתא (זוהר ח"ב רה, ב), הנשמה צריכה להיות מורגשת. מגיע המועד של ואתה בחרתנו מכל העמים, כל מועד ומועד לפי עניינו, אז סגולת המועד צריכה להיות חושית אצל האדם. אדם שהתורה אצלו היא חיים, שהשבת אצלו היא חיים, שהיום טוב הוא חיים, שהתפילה הוא חיים, הוא נראה אחרת.

בנין חיי הלב

לפעמים יש לאדם בעיה שאין לו טעם בלימוד, או אין לו חשק ברוחניות, או שקשה לו לקום לתפילה, אך באמת לא זה הבעיה, אלא זו התולדה של הבעיה, הוא צריך שינוי מעיקרא, זה לא שינוי בפרט, זה לא תיקון בדבר צדדי. זה שאלה על כל בניין החיים איך הוא בנוי. כי הבעיה היא שיש לו לב של תינוק בן שנה.

כשהמוח הופך להיות מוח של אדם בן עשרים או שלשים שנה או יותר, והלב נשאר כתינוק בן יומו, הרי שיש כאן סתירה נוראה, שאי אפשר להכיל אותה. כל אחד ואחד מתמודד עם אותה סתירה באופן שונה, יש מי שמחליט באמת לשנות את ליבו. יש מי שמחליט להתכחש להרגשות הלב. הוא עוסק רק בהשכלה של המוח. ויש מי שרחמנא ליצלן בוחר לבחור אחר נטיית הלב, ולעזוב את הידיעה האמיתית. הוא בודאי לא צודק במה שהוא בחר, אבל הוא נמצא במצב שהוא

באמת לא פשוט. אז כשהוא יבין איפה נקודת הבעיה, אולי גם הוא יסכים ויהיה לו סיעתא דשמיא, לבנות מעיקרא את הלב.

משל למה הדבר דומה, אדם בעל תשובה יום אחד חזר בתשובה בגיל שלשים, האם מיד יכניסו אותו לאיזה כולל של למדנים, ללמוד את דברי חידושי רבי חיים מבריסק, והחילוקים הדקים בינו לרבי שמעון שקופ, ברור הדבר, שאף שיש לו שכל של אדם מבוגר, אבל בתורה הוא תינוק. מי שמכיר קצת בעלי תשובה, אז יודע שיש אצלם סתירה מאוד קשה. מחד הם אנשים מבוגרים, מאידך התפיסה שלהם בתורה היא של ילד קטן ממש. הרי שישנה כאן סתירה, שהרבה פעמים חלק מהבעלי תשובה נופלים בה גם כן. למה, כי המוח שלהם הוא מוח של אדם מבוגר, אבל המדרגה שלהם בתורה היא של ילד. הנמשל הזה ממש קיים גם פנימה, באופן שונה לגמרי, אבל הוא קיים מאותו סוג של נקודה. הסתירה בין המוח ללב, בין המדרגה שהמוח גדל והתעלה, עד הלמדן המופלג, ושהלב נשאר ממקומו, או יתר על כן הלך לאחור, זה סתירה שקיימת אצל רובם של האנשים. חוץ מיחידים שעבדו על עצמם במשך השנים, או שהיה להם סיעתא דשמיא מכל מיני סיבות לגדול אצל אנשים מיוחדים שפיתחו להם את הלב.

מצד דרכי הדבר, סדר העולם מכניסים ילד לתלמוד תורה, יש כיתה א', יש כיתה ב', יש כיתה ג', וכן על זה הדרך. ישיבה קטנה, ישיבה גדולה, כולל. כל שנה ושנה כפי סדר הדבר, מלמדים אותו דברים יותר קשים, יותר עמוקים, יותר חשבונות, יותר סברות, יותר שיטות, למה, כי המוח שלו התגדל, או לפחות צריך להתגדל. ובדרך כלל הוא גודל. האם גם יש את אותו סדר הדרגה לכן אדם, במדרגת הלב שלו, שיהיה כיתה א' במדרגת הלב, כיתה ב' במדרגת הלב, כיתה ג' במדרגת הלב, מסתבר שאם היה כזה דבר, כולם היו נשארים בכיתה א' הרבה מאוד שנים. אולי לכן לא עושים את זה. וזהו השאלה למה את המוח ברור שצריך לבנות במשך השנים, וזה אמת שצריך לבנות, למה אין את אותה מערכת בהקבלה, ללב האדם. [אין הכוונה שיהיה לב בלי מוח, כי לב בלי מוח זה דמיונות].

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

פתיחה כללי לימוד האגדתא

'כללי' מצרף את כל הפרטים, יש כלל בשורש והוא האחדות שלמעלה מהפרטים, יש את הכלל בסוף, בבחינת כלל פרט וכלל, הכלל האחרון מקבץ את כל הפרטים אליו. [יש ב' תפיסות בכלל, כלל שלמעלה מהפרטים והוא שורשם, וכלל שמקבץ את כל הפרטים אל תוכו].

אבל בכל אופן, הגדרת הדבר היא כך: להתבונן היכן זה נמצא בתורה, איפה זה נמצא בתורה פעם ראשונה, איפה זה נמצא בתורה פעם אחרונה. וההיקף היותר גדול – איפה הוא נמצא בכל התורה כולה. יש מילים שהם יותר קצרים, ויש מילים שהם 'כדרכה של תורה', זה בחמשה חומשי תורה ובני"ך, ואם אנחנו לוקחים בהרחבה יותר, אז מקבצים את כל הש"ס כולו, ודברי חז"ל, איפה היסוד ואיפה המושג הזה נמצא. וככל שאפשר לצרף יותר אז כח האגדה שאוגדת, התגלתה יותר והתגלתה יותר, [בעומק, כמובן אפשר לצרף את הכל].

יסוד שמיני: הבחנת הדבר בתיקון ובקלוקל

לשון חז"ל כידוע, הקב"ה היה "בונה עולמות ומחריבן". ולפיכך, כל דבר שנמצא כאן בעולם, היה לו שורש של חורבן, והוא נמצא כאן ב'תיקון'. כל דבר ודבר שאנחנו מביטים בו, אם אנחנו רואים אותו כמתוקן, אנחנו צריכים לראות איפה הוא נתפס כמקולקל. ואם הוא מקולקל – איפה הוא יתפס כמתוקן. [זה עוד דקות של 'דבר והיפוכו', אבל זה יסוד לעצמו]. בכל דבר ודבר שמביטים בבריאה – להתבונן בו, איך הוא נראה בקלוקלו, בחורבנו, בשבירתו, ואיך הוא נראה בתיקונו.

אז אם נגענו בו עכשיו מצד נקודת תיקונו, צריך להתבונן בשבירתו. ואם נגענו בו מצד שבירתו, צריך לראות כיצד הוא נתפס מחמת תיקונו. [ובעומק ישנה הבחנה של דבר, שבערך יותר כולל הוא נקרא שבור, ובערך לתחתון ממנו, הוא נקרא שלם]. אבל בכל אופן, התפיסה הזו, לראות כל קלוקל כשורש לתיקון, וכל תיקון, כקלוקל שהיה מונח בתוכו. בפנים אחרות והיינו הך: כל מעלה, נמצא בה את החיסרון. ובכל חסרון, נמצא בו את המעלה. זה דקות של 'דבר והיפוכו', אבל זה סוגיא מצד 'שבירה ותיקון' לשני הצדדים.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מהשיעור פתיחה כללי לימוד האגדתא מהסדרה אגדות השס באופן של בנין

התפיסה הזו של שורש האותיות, זה דבר רחב עד למאד אצל חכמי הדורות, זה 'מים שאין להם סוף' – כפשוטו. יש לזה הרחבות רבות, ניתן דוגמא בעלמא: יש את האותיות עצמם ויש את האותיות במילואיהם: א' – אל"ף, למ"ד, פ"י. ב' – ב"ית יו"ד ת"ו. מצד כך הצירופים של האותיות שנמצאות אין להם קץ. אבל לפחות את נקודת ההתחלה השורשית, שהיא עצם שורשי האותיות עצמם, עצם שורשי האותיות עצמם מעמיד לאדם את שורש הדבר, ואת הצירופים שלהדיא מצטרפים לאותו דבר, שהם האחדות של אותו דבר. וזה האגדה שאוגדת ומצרפת את שורשי האותיות, שעל כל צירופיהם שנמצאים בכל הפנים, האגדה צרפה וחברה אותם.

יסוד שביעי: היכן הזכר המושג במקום הראשון, האחרון, ובכל התורה כולה.

אחד מהפנים של האחדות פנים של שורש וענף, באותו יחס יש אופן של ראש וגוף, 'צורת אדם', [עוד מעט נגיע יותר בהרחבה לצורת אדם, אבל ראשית כל לענינא דידן השתא]:

כל דבר שאנו מתבוננים בו, צריך לראות איפה הוא כתוב פעם ראשונה בתורה. אם למשל אנחנו לוקחים למשל סוגיא של אותיות איפה כתוב פעם ראשונה בתורה האות הזו, זו כבר עבודה דקה יותר. כשלוקחים מושג ורוצים להתבונן שלחן כיסא וכן ע"ז הדרך. איפה הוא כתוב פעם ראשונה בתורה, יסוד מוסד בדברי רבותינו ר' צדוק מביא את זה המון פעמים, שהיכן שהדבר נכתב פעם ראשונה בתורה זה מקור שורשו של אותו דבר. וכל שאר המקומות שהוא נכתב מכאן ואילך, [בחמשה חומשי תורה, בני"ך ובכל התורה כולה – בבלי, ירושלמי, ספרא, ספרי, תוספתא וכו' וכן על זה הדרך], כאן שורשו. ולכן ההתבוננות על המקום הראשון שבדבר, היא בעצם נגיעה באחדות שמצרפת את הכל, ומשם אפשר לעמוד על שורש יסוד הדבר.

אבל יתר על כן, יש אופן להתבונן במקום הראשון, ויש אופן להתבונן במקום האחרון. האחרון הוא הכח שמקבץ ומחבר את הכל, בבחינת "כל הנחלים הולכים אל הים, והים איננו מלא". כלומר, כל הנחלים מצטרפים אל כח הכלי, שנקרא כלי מלשון 'כוללם יחד' – מצרפם,

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306



בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 · USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון bilvavi231@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים · הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.502.2567

02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 books2270@gmail.com